

การพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์¹

นางสาวจันทร์วดี เอี้ยงประโคน²

รศ.ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์³

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เพื่อการศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการนำความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ในการนำมาพัฒนาชุมชน 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ 3) เพื่อเสนอแนวทางข้อเสนอแนะแก้ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลจากข้อมูลเอกสารของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส โดยศึกษาและรวบรวมสืบค้นจากข้อมูลขององค์กร จากแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (พ.ศ.2560 – พ.ศ.2565) รายงานผลปฏิบัติงานประจำปี 2563 ผลการประเมินประสิทธิภาพของขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2563 นโยบายและวิสัยทัศน์ ของผู้บริหาร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสนทนากลุ่ม จากกลุ่มประชากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส โดยแบ่งกลุ่มประชากรเป็น 3 กลุ่มได้ดังนี้ 1) กลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส จำนวน 1 คน 2) กลุ่มข้าราชการและพนักงาน จำนวน 11 คน 3) กลุ่มลูกจ้าง จำนวน 18 คน รวม 3 กลุ่ม รวมจำนวน 30 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วัตถุประสงค์ของการศึกษา และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษารวมถึงทฤษฎีแนวคิด และการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นขอบเขตการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาสรุปประเด็นสำคัญที่สอดคล้องทฤษฎีแนวคิด และรายงานผลการศึกษาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอดาเกอ จังหวัดนครสวรรค์ มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้พัฒนาชุมชน ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1. ผู้ให้สัมภาษณ์สำคัญในพื้นที่ จำนวน 30 ราย

ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 1 คน กลุ่มข้าราชการ จำนวน 11 คน กลุ่มลูกจ้าง และจำนวน 18 คน

2. ระดับการศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ที่ระดับปริญญาตรี 3. ประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 10 ปี ถึง 15 ปี

ด้านการนำความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า

องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสได้นำความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2565) และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 โดยได้นำมาพัฒนาใน 7 ยุทธศาสตร์ ในแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (พ.ศ. 2560 – 2560) และ 4 แผนงานหลัก 11 แผนงานรอง ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563

ด้านปัญหาอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีปัญหาอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนคือ 1) การขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน หลายตำแหน่งเช่น ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดฯ ตำแหน่งนักวิเคราะห์และแผน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตำแหน่งนักวิชาการการศึกษา ตำแหน่งป้องกันสาธารณสุข ตำแหน่งช่างโยธา เป็นต้น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสขาดบุคลากรเหล่านี้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ทำให้การทำงานต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้เกิดความล่าช้าส่งผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน 2) การนำความรู้ความที่จะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ เนื่องจากความรู้ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ถ่องแท้ ทำให้การดำเนินงานการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

ด้านแนวทางข้อเสนอแนะแก้ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสมีแนวทางแก้ปัญหาและอุปสรรค คือ 1) ขออัตรากำลังเพิ่มบุคลากรที่ขาดอยู่จากหน่วยงานที่มีอำนาจสรรหา 2) จัดหาลูกจ้างทั่วไปมาปฏิบัติงานแทนตำแหน่งงาน

ที่ว่างอยู่ 3) จัดให้มีโครงการฝึกอบรมและส่งเสริมความรู้ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

¹บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์” ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้วโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รศ.ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์

²นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระเรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์” มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารและการพัฒนาชุมชน จะเกิดขึ้นได้ก็เพราะประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันสนับสนุน และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองต้องมาร่วมสนับสนุนด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นในเขตพื้นที่แต่ละท้องถิ่น เพื่อรองรับการบริหารราชการแบบกระจายอำนาจ เนื่องจากการบริหารประเทศในระบอบประชาธิปไตยต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ จึงต้องมีการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่น ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการปกครองเพื่อพัฒนาชุมชนในแต่ละท้องถิ่น ให้มีความมั่นคง ก้าวหน้า และยั่งยืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญ มีอิสระในการคิด มีเจ้าหน้าที่และงบประมาณในการดำเนินงานแยกออกจากส่วนภูมิภาค ชุมชนจะพัฒนาไปมากน้อยแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของท้องถิ่นนั้นๆ รวมทั้งการร่วมแรงร่วมใจของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมีความเข้มแข็งการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นฐานรากที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็ง มั่นคง และมั่นคงให้แก่ประเทศชาติและประชาชน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น โดยการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมต้องการที่จะสนองหรือสร้างวัฒนธรรมการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยจะหาอะไรที่จะให้การดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นที่ต้องการของประชาชน ดังนั้นผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา เป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน เป็นที่พึ่งของประชาชน

ตอบสนองความต้องการของประชาชน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่รับผิดชอบ 76 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 13 หมู่บ้าน ข้อมูลประชากรจากสถิติประชากรทะเบียนราษฎร ณ.วันที่ 10 มิถุนายน 2563 ทั้งหมด 4,962 คน รวม 1,606 ครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วประชากรประกอบอาชีพเกษตรแบบวิถีดั้งเดิมหรือเกษตรเชิงเดี่ยว เช่นทำสวน ทำนา ทำไร่ องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ เช่น ด้านให้บริการสาธารณสุขพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น การบริหารและการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงเป็นความรับผิดชอบโดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส เพื่อการพัฒนาชุมชน เพื่อรองรับกับความเจริญและเติบโตของชุมชนที่มีอย่างรวดเร็ว

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการที่จะส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส สามารถบริหารงานการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์ ทางด้านการบริหารงานที่เป็นอุปสรรค ในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้แก่ด้านให้บริการสาธารณสุขพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม เพื่อเสนอแนวทางข้อเสนอแนะแก้ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการนำความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ในการนำมาพัฒนาชุมชน
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อเสนอแนวทางข้อเสนอแนะแก้ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาวิจัยการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ การดำเนินการการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยข้อมูลหลักคือข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลรองคือ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) กล่าวคือ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จากบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญและที่ปฏิบัติงาน และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ข้าราชการ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ “ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาการแทนปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส, ผู้อำนวยการการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส และรักษาการหัวหน้าสำนัก องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จากกลุ่มบุคคลผู้ให้ข้อมูลและที่ปฏิบัติงาน และเกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง จำนวน 27 ท่าน

การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลการศึกษา โดยใช้กลุ่มประชากรเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ผลการศึกษามีลักษณะเป็นกลุ่มศึกษา แยกเป็น กลุ่มผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส กลุ่มข้าราชการและพนักงาน และกลุ่มลูกจ้าง

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ในการนำมาพัฒนาชุมชน เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเสนอแนะทางข้อเสนอแนะแก้ปัญหาอุปสรรคการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ระเบียบวิธีการเชิงคุณภาพ ในเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งข้อมูล แหล่งที่ 1 ข้อมูล

เอกสารของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส โดยศึกษาและรวบรวมสืบค้น จากข้อมูลขององค์กร จากแผนพัฒนาตำบล 5 ปี (พ.ศ.2560 – พ.ศ.2565) รายงานผล ปฏิบัติงานประจำปี 2563 ผลการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2563 นโยบายและวิสัยทัศน์ ของผู้บริหาร แหล่งข้อมูล ที่ 2 ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจากแบบสอบถาม การการสัมภาษณ์เจาะลึก และ สนทนากลุ่ม เป็นข้อมูลสำคัญทำการเก็บข้อมูลโดยตรงจากประชากรขององค์กร ให้ทราบถึงการพัฒนา ชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอ ตาคีลี จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส จำนวน 1 คนข้าราชการพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 29 คน โดยจำแนก ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มข้าราชการและพนักงาน กลุ่มลูกจ้าง เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก และแบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม นำมา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการรวบรวมความคิดเห็น และวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส จากการสนทนากลุ่ม การ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อการพัฒนาชุมชนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตาม ประเด็นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และ ลูกจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตากีลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยแยก เป็นกลุ่มๆ กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 1 คน กลุ่มข้าราชการและพนักงาน จำนวน 11 คน กลุ่ม ลูกจ้าง จำนวน 18 คน รวม 30 คน ระดับการศึกษาผู้ให้ข้อมูลมีระดับการศึกษา ดังนี้ ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา จำนวน 2 คน ระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 5 คน ระดับการศึกษาอนุปริญญา จำนวน 5 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 16 คน และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน ประสพการณ์ในการทำงานผู้ให้ ข้อมูลมีประสพการณ์ในการทำงาน อายุงาน 1 – 5 ปี มีจำนวน 10 คน อายุงาน 6 – 10 ปี มีจำนวน 9 คน อายุงาน 11 – 15 ปี มีจำนวน 5 คน อายุงาน 16 – 20 ปี มีจำนวน 5 คน และอายุงาน มากกว่า 20 ปี มีจำนวน 1 คน

1) การนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน ดังนี้

จากกรณีศึกษา กลุ่มที่ 1 ทราบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีการนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน พบว่า ผู้บริหารส่วนตำบลลาดทิพรสมีความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาตนเองและคนในครอบครัวก่อนและต่อยอดด้วยการส่งต่อชุมชน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว

จากกรณีศึกษา กลุ่มที่ 2 ทราบว่า ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีการนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน พบว่า ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีความเข้าใจในเรื่องการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านวัฒนธรรม ซึ่งทุกๆด้านสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ต่างๆ เริ่มจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นภูมิคุ้มกันให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล การใช้ทรัพยากรในชุมชนให้คุ้มค่า เป็นความพอประมาณ การได้มาของโครงการต่างๆ ที่มาจากประชาชนในชุมชน ตามกระบวนการและกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ เป็นความมีเหตุผล ซึ่งล้วนตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากกรณีศึกษา กลุ่มที่ 3 ทราบว่า ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีการนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชน พบว่า ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีความเข้าใจในเรื่องการนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการพัฒนาชุมชนการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นเรื่องที่ยากเกินกว่าที่พวกเขาจะทำได้ และพบว่าในกลุ่มลูกจ้างที่มีการศึกษาระดับสูง บอกว่าสามารถทำได้ โดยการนำมาปรับใช้ประยุกต์ใช้กับการพัฒนาชุมชนในด้านของการส่งเสริมอาชีพของชุมชน ด้านการดำรงชีวิตของชุมชน แต่ก็ไม่สามารถบอกได้ว่าทำอย่างไร

2) การพัฒนาชุมชนมีปัญหา อุปสรรคในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ดังนี้

จากกรณีศึกษาทราบว่า การพัฒนาชุมชนมีปัญหาและอุปสรรคในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ดังนี้

1) การขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน หลายตำแหน่งเช่น ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัดฯ ตำแหน่งนักวิเคราะห์และแผน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตำแหน่งนักวิชาการการศึกษา ตำแหน่งป้องกันสาธารณสุข ตำแหน่งช่างโยธา เป็นต้น ซึ่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสขาดบุคลากรเหล่านี้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน ทำให้การทำงานต่าง ๆ ไม่เป็นตามแผนงานที่วางไว้เกิดความล่าช้าส่งผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน

2) ความรู้ความที่จะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ เนื่องจากความรู้ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยังไม่ถ่องแท้ ทำให้การดำเนินงานการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

จากกรณีศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ศึกษาสรุปได้จากการสัมภาษณ์ ของกลุ่มประชากรต่าง ๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสดังนี้

- 1) ขออัตราคำลังเพิ่มบุคลากรที่ขาดอยู่จากหน่วยงานที่มีอำนาจสรรหา
- 2) จัดหาลูกจ้างทั่วไปมาปฏิบัติงานแทนตำแหน่งงานที่ว่างอยู่
- 3) จัดให้มีโครงการฝึกอบรมและส่งเสริมความรู้ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

พอเพียงมาใช้

จากการสนทนากลุ่ม ทั้ง 3 กลุ่ม คือ

1. การดำเนินงานที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสได้พัฒนาชุมชนด้านใดบ้าง

จากการสนทนากลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ในห้วงระยะที่ผ่านมาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ยังมีการพัฒนาชุมชนได้ยังไม่เต็มประสิทธิภาพได้เท่าที่ควร เพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ยังไม่มีบุคคลที่ดำเนินงานด้านนี้โดยตรง ในเรื่องการบริหารงานและปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส โดยมีการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านบุคลากรซึ่งได้มีการโยกย้ายไปรับราชการที่ตำบลอื่นทำให้ตำแหน่งว่างลง และไม่มีผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสที่ดำรงตำแหน่ง

จากการสนทนากลุ่มที่ 2 ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ข้าราชการและพนักงาน ได้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสได้นำมาพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านบริหารชุมชนและสังคม
3. ด้านแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
4. ด้านสาธารณสุข
5. ด้านสังคมสงเคราะห์

6. ด้านงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ซึ่งจากการร่วมสนทนาในกลุ่มของข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ได้มีการสนทนาที่มีความสอดคล้องกับการนำด้านต่างๆที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้ง 6 ด้านมาใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลลาดทิพรสจากการสนทนากลุ่มที่ 3 ลูกจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ลูกจ้าง ได้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสได้นำมาพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
2. ด้านการศึกษา
3. ด้านสาธารณสุข

ซึ่งจากการร่วมสนทนาในกลุ่มของลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ได้มีการสนทนาที่มีความสอดคล้องกับการนำด้านต่างๆที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้ง 3 ด้าน มาใช้ในการปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลลาดทิพรส ยังไม่ครอบคลุมทุกด้าน

2. การดำเนินงานที่ผ่านมามีปัญหาอะไรบ้าง ปัญหามีผลต่อการทำงาน

จากการสนทนากลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ขาดบุคลากรในการดำรงตำแหน่งที่ตรงกับสายงาน

จากการสนทนากลุ่มที่ 2 ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ขาดบุคลากรในการดำรงตำแหน่งที่ตรงกับสายงาน จึงทำให้งานในแต่ละส่วนงานมีมากกว่าบุคลากร

จากการสนทนากลุ่มที่ 3 ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ยังให้คำตอบที่ยังไม่รู้ถึงหน้าที่และความสำคัญของงาน

3. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยอะไรบ้าง

จากการสนทนากลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งตั้งอยู่บนความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง ความมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อุดหนุน ความเพียร มีสติ มีปัญญา ทั้งหมดเดินอยู่บนทางสายกลางและความพอเพียง ไม่แข็งเกินไป ไม่อ่อนจนเกินไป นำไปสู่ความยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ที่เรานำมาใช้

จากการสนทนากลุ่มที่ 2 ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ข้าราชการและพนักงาน มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

อย่างรอบคอบในการตัดสินใจส่วนการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงทุกอย่างที่เข้ามา

จากการสนทนากลุ่มที่ 3 ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ลูกจ้าง ยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องของความหมาย หลักการที่นำมาปรับใช้ต่อตนเองและชุมชน ยังมีการเข้าใจไม่ถ่องแท้

4. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาแก้ปัญหาข้อที่ 2 ได้หรือไม่

จากการสนทนากลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า สามารถแก้ไขปัญหาได้ ทั้งในเรื่องของการขาดบุคลากร ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันในการทำงานให้เกิดข้อบกพร่องน้อยที่สุด

จากการสนทนากลุ่มที่ 2 ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสได้

จากการสนทนากลุ่มที่ 3 ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ไม่มีปัญหาในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส

5. ที่ผ่านมามีคนเคยได้รับความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้างหรือไม่

จากการสนทนากลุ่มที่ 1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ผู้บริหารได้มีการผ่านการอบรมและเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานของรัฐ ทางรัฐบาลเองก็พยายามผลักดันให้มีการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการสนทนากลุ่มที่ 2 ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส

พบว่า ข้าราชการและพนักงานได้มีการผ่านการอบรม

จากการสนทนากลุ่มที่ 3 ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส พบว่า ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ยังไม่มีความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เท่าที่ควรจะเป็น

อภิปรายผล

จากการวิจัยพบว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดสอดคล้องกับแนวทฤษฎีและผลวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ในการนำมาพัฒนาชุมชน

2. เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคู่ปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

3. เพื่อเสนอแนวทางข้อเสนอแนะแก้ปัญหาคู่ปสรรคการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์

จะเห็นได้ว่าจากการตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ว่าผู้บริหารข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ที่แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส ส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหาร ข้าราชการและพนักงาน ที่มีความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน แต่ลูกจ้าง ยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อยและชัดเจนอ่อนแอ

จากศึกษาพบว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง "เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๕ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมี ผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดีเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสได้นำมาพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านบริหารชุมชนและสังคม
3. ด้านแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
4. ด้านสาธารณสุข
5. ด้านสังคมสงเคราะห์
6. ด้านงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาชุมชนมีปัญหา อุปสรรคในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชุมชน แนวทางแก้ไขปัญหาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาบุคคลและชุมชนประกอบด้วยแนวทาง เป็นการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาบุคคลและชุมชน และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาบุคคลและชุมชนการขาดความตระหนักเนื่องจากพัฒนาบุคคลและชุมชนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาบุคคลและชุมชนที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหา จะไม่สามารถประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พุทธิรัตน์ ผาย้อย (2556) บุคคลและชุมชนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา จึงทำให้ปัญหาลุกลามใหญ่โตจนบานปลาย บุคคลและชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงหลักของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ขาดสติและความอดทนในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติใช้จริง”

2.1 แนวทางแก้ไขในระดับบุคคลและชุมชน

1) การมีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มจากการศึกษาเนื้อหาและการประยุกต์ด้วยการใช้สติปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบ

2) การสร้างความมั่นใจในตนเอง ที่จะไม่ยึดติดกับสิ่งอำนวยความสะดวกจนเกินความพอเพียง โดยการเรียนรู้เท่าทันตนเอง

3) การพึ่งตนเอง โดยการปลูกฝังให้ใช้ชีวิตอย่างพอมี พอกิน เหลือเก็บ มีเงินออม เผื่อแผ่ แบ่งปัน มีน้ำใจ สามารถควบคุมความต้องการของตนเอง โดยไม่สร้างความเดือนร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น

4) การตระหนักถึงคุณค่าของอาชีพเกษตรกรรม โดยการตระหนักว่าเป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองได้ และเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อผู้อื่น

5) การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อต่าง ๆ การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ เนื้อหา กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้ กลุ่มและบุคคลต้นแบบ จะช่วยให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจ ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสควรเร่งแก้ไขปัญหาการขาดบุคลากรในการดำเนินงานเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาชุมชนมากยิ่งขึ้น

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสควรมีการประชาสัมพันธ์ให้คนในองค์กรและชุมชนตื่นตัวอยู่เสมอในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรในองค์กรและประชาชน ได้ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนต่อไป

3. องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสควรจัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรในองค์กรและประชาชนในชุมชน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับสังคม ส่งผลให้การดำเนินงานในการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

4. องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดทิพรสควรจัดการความองค์รู้การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและประโยชน์ของแผนพัฒนาตำบลขององค์กรบริหารส่วนตำบล เพราะแผนพัฒนาตำบลเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาชุมชนในตำบล

บรรณานุกรม

- สุรศักดิ์ ราชี.(2557),การพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา บ้านแหล่งควาย ตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2663 จาก <https://dric.nrct.go.th/Index>
- พรพรรณ ชัยปิ่นชนะ,(2556)การพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ค้นเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2663 จาก <https://dric.nrct.go.th/Index>
- วิไลวัลย์ เจริญทรัพย์,จินตนา กาญจนวิสุทธิ.(2555).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :ศึกษากรณี ชุมชนต้นแบบ บ้านโรงสี ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ค้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2663 จาก <https://dric.nrct.go.th/Index>

เยาวลักษณ์ พิพัฒน์จำเริญกุล,ณรงค์ สมพงษ์.(2559).การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2663 จาก <https://dric.nrct.go.th/Index>

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล,กรุงเทพฯ:อาสารักษาดินแดน.การปกครอง, วิทยาลัย.(2551)

คู่มือการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง.(2558).กรุงเทพฯ:คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท และด้านความมั่นคง

แผนพัฒนาตำบล 5 ปี. (พ.ศ.2560 – 2565). องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส

ข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563 องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส

ผลการประเมินประสิทธิภาพของขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส.(2562).

รายงานผลปฏิบัติงานประจำปี 2563 ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส.(2562).